

Dkt. Robert A. Peterson, Theolojia ya Johannine, Kipindi cha 1, Muhtasari wa Theolojia ya Johannine

© 2024 Robert Peterson na Ted Hildebrandt

Huyu ni Dkt. Robert A. Peterson katika mafundisho yake kuhusu Theolojia ya Johannine. Hii ni kipindi cha 1, Muhtasari wa Theolojia ya Johannine.

Karibu kwenye kozi yetu kuhusu Theolojia ya Johannine, ambayo ni theolojia, hasa ya Injili ya Yohana, barua zake kidogo, na tumwombe Bwana.

Baba mwenye neema, asante kwa kutupa neno lako. Asante kwa mwanafunzi mpendwa na Injili yake na barua na kitabu cha Ufunuo. Tutie moyo, tufundishe, turekebishe tunapofikiria mambo haya pamoja.

Ili kupanua uelewa wetu wa Injili hii ya nne, tunaomba kupitia Yesu Kristo Bwana wetu. Amina. Theolojia ya Yohana, au kivumishi cha Theolojia ya Johannine, ndiyo mada ya kozi hii.

Ni sehemu ndogo ya theolojia ya Biblia. Labda mjadala wa ensaiklopedia ya theolojia ni muhimu. Theolojia ya ufafanuzi ni utafiti wa Biblia, hasa kwa kutumia lugha asilia.

Kisha theolojia ya Biblia hujengwa juu ya theolojia ya ufafanuzi ili kufuatilia mafundisho ya Biblia kihistoria kupitia Maandiko, kuanzia Agano la Kale hadi Jipya. Inafuata hadithi ya Biblia. Kipande kidogo, bado ni mgawanyiko ikiwa unataka kuiita hivyo, wa theolojia ya Biblia ni utafiti wa kundi tofauti la Biblia, ni wingi wa kundi, katika Maandiko.

Kwa hivyo, kwa mfano, utafiti wa theolojia ya Paulo, theolojia ya Paulo, au mafundisho ya Luka-Matendo yangekuwa utafiti wa theolojia ya Lucan kwa kuwa inazingatia mwandishi mmoja na maandishi yake. Ni theolojia ya Biblia badala ya ufafanuzi, ambayo hufanya kazi kutoka kwa maandishi ili kutafuta kuelewa, maana kubwa ya theolojia ya Biblia ikifuatilia mafundisho kutoka kwa uumbaji, anguko, ukombozi, na utimilifu. Kisha hiyo inaongoza kwenye theolojia ya kimfumo, uwasilishaji kamili zaidi wa mafundisho ya Biblia, ambayo pia huzingatia, si kwa mstari ulionyooka, kwani theolojia ya ufafanuzi, theolojia ya Biblia, theolojia ya kimfumo ziko katika mstari ulionyooka, lakini theolojia ya kihistoria, utafiti wa jinsi Kanisa limeelewa Maandiko na mafundisho yake, huja kwa pembe, ikiwa utafanya, katika hatua hii, hiyo ni kuchangia katika uelewa wetu wa theolojia ya kimfumo.

Tunawezaje kuanza kuelewa theolojia ya kimfumo ya Meza ya Bwana, kwa mfano, bila kuzingatia theolojia ya kihistoria? Tungefanya kazi na data ya Biblia, ufafanuzi, na historia ya Agano la Kale, na kisha kwa Meza ya Bwana; kwa mfano, tunacho pekee ni kuanzishwa kwa Meza ya Bwana katika Mathayo, Marko, na Luka. Haimo katika

Yohana. Sherehe ya Meza ya Bwana, hata hii, inajadiliwa katika kuumegea mkate katika Matendo 2 na Matendo 20.

Nadhani ya pili hasa ni Meza ya Bwana, na nadhani ya kwanza pia ni hivyo. Kisha, mjadala wa Paulo katika 1 Wakorintho 10, mara nyingi hupuuuzwa, karibu 16 na 17, na kisha, bila shaka, uwasilishaji wa Paulo wa kuanzishwa kwa Meza ya Bwana katika 1 Wakorintho 11. Hilo lote ni muhimu, ufafanuzi, na kisha kuanzia Agano la Kale hadi Jipya, kwa mfano, na Pasaka, kwa sababu wakati wa Pasaka, Yesu alianzisha Meza ya Bwana, akibadilisha kikombe cha tatu cha baraka ya Meza ya Bwana kuwa kikombe cha Meza ya Bwana, kitu kama hicho.

Lakini tunawezaje kuelewa theolojia ya kimfumo ya Meza ya Bwana bila kuzingatia mitazamo ya Wakatoliki wa Kirumi, Walutheri, Waliorekebisha, na Waumini wa Ukumbusho kuhusu Meza ya Bwana? Kwa hivyo, kwa vyovyote vile, tunashughulika na theolojia ya Biblia, si kwa upana wa Biblia wa wazo la uumbaji, anguko, ukombozi, na utimilifu, bali kwa maana ya ndani zaidi, hasa tukisoma mafundisho ya Injili ya Yohana na kidogo katika barua za Yohana. Kwa sababu ya aina yake, tutaacha Kitabu cha Ufunuo na mafundisho yake kwa wakati mwingine, kozi nyingine, na mtoa mada mwingine. Muhtasari wa kozi yetu ya Theolojia ya Johannine.

Tunaanza na mtindo wa Yohana kwa sababu kuzingatia mtindo wake ni utangulizi wa mawazo yake. Tunaangalia muundo wa Injili ya Yohana, ambayo inaonekana kuwa ya pande tatu kwangu; yaani, ina utangulizi katika sura ya 1, 1 hadi 18, na mwisho katika sura ya 21. Kati ya 119 na mwisho wa sura ya 20 kuna mwili wa Injili ya Yohana, na hiyo inagawanyika katika migawanyiko miwili mikubwa, kama tutakavyoona.

Kitabu cha Ishara, sura ya 2 hadi 12. Kitabu cha Utukufu, sura ya 13 hadi 20. Utangulizi, Kitabu cha Ishara, Kitabu cha Utukufu, mwisho.

Madhumuni ya Injili ya Yohana. Kwa manufaa, Yohana anatuambia katika Yohana 20:30 na 31 kwamba kusudi kuu la Injili yake ni uinjilisti, na hakuna shaka kuhusu hilo tunaposoma. Hata hivyo, Kitabu cha Utukufu hakionekani kuwa kinahusu uinjilisti hasa, isipokuwa kuonyesha ukweli mkuu ambao uinjilisti umejengwa juu yake.

Kifo cha Kristo kiko katika sura ya 19, na ufufuo wake uko katika sura ya 20 na 21. Lakini hotuba za kuaga na sala ya mwisho ya Yesu katika sura ya 13 hadi 17 si kwa madhumuni ya uinjilisti hasa, kwa hivyo nina kusudi la pili, nalo ni kuwajenga watu wa Mungu. Huenda kuna kusudi la tatu la kuomba msamaha, ambalo tutalizingatia tutakapofika hapo.

Nne, nasema. Hizi ni kauli katika Injili ya Yohana ambapo Yesu anasema, Mimi ndiye, na jaza nafasi iliyo wazi. Mimi ndiye lango la kuingia zizini mwa kondoo.

Mimi ndimi mkate wa uzima. Mimi ndimi mzabibu wa kweli, na kadhalika. Mimi ndimi njia, na kweli, na uzima.

Kuna misemo saba ya I am, iliyokusanywa kwa kuvutia katika Kitabu cha Ishara kuanzia sura ya 6 hadi 11, katika Injili ya Yohana pekee. Hapana, mimi ni misemo. Nimekosea tu.

Kuna kundi la watu pale katika Kitabu cha Ishara. Hata hivyo, katika Kitabu cha Utukufu kuna maneno mengine mawili. 14.6 ndiyo muhimu zaidi kuliko yote, na kisha sura ya 15, Mimi ndimi mzabibu wa kweli.

Kwa hivyo, makundi matano kati ya saba katika Kitabu cha Ishara. Mawili yanaonekana katika Kitabu cha Utukufu. Maneno saba tofauti, lakini si maana saba tofauti.

Maana tatu tofauti, na Yohana tena kwa usaidizi anafupisha maana ya ishara zote saba. Anafupisha maana tatu za ishara saba katika ishara moja, ambayo ni 14.6. Mimi ndimi njia, mimi ndimi ukweli, na uzima, Yesu alisema. Na ili tu kuona mapema kile tutakachopata, mimi ndimi njia, ambayo ina maana kwamba yeye ndiye Mwokozi.

Yeye ndiye lango au mlango wa kuingia zizini la kondoo. Yeye ndiye njia, ni neno la Kigiriki njia au barabara, Yohana 14:6 katika muktadha, njia ya kwenda nyumbani kwa Baba mbinguni, ambayo ina vyumba vingi. Mimi ndiye njia, ambayo ina maana kwamba hakuna mtu anayekuja kwa Baba ila kwa njia yangu.

Yeye ndiye Mwokozi wa pekee wa wanadamu. Mimi ndiye ukweli. Tayari katika sura ya kwanza ya utangulizi, ambayo inaleta mada nyingi, Yesu anaonyeshwa kama mfunuaji wa Mungu katika uumbaji.

Hata hivyo, kimsingi, Yohana anamwonyesha kuwa mfunuaji wa Mungu katika ukombozi, na anaposema, Mimi ndimi ukweli, inamaanisha yeye ndiye mfunuaji wa Mungu. Yeye ndiye nuru ya ulimwengu, kama asemavyo, na kisha anaonyesha, kwa kufanya muujiza wa kipekee katika maandiko yote hadi wakati huo, uponyaji wa mtu aliyezaliwa kipofu. Mimi ndimi njia, Mwokozi.

Mimi ndiye ukweli, mfunuaji wa Mungu. Mimi ndiye uzima, kumaanisha kwamba yeye ndiye mtoa uzima. Je, ninarejelea Yohana 10, ambaye hutoa uhai wake kwa ajili ya kondoo wake? Hapana, hilo ni muhimu, bila shaka, lakini mtoaji wa uzima, kwa maana hiyo namaanisha kwamba anawapa watu wake uzima wa milele.

Anawapa uzima wa milele wote wamwaminio. Hii ndiyo maana ya maneno mengi ya Mimi Ndimi na pia ishara nyingi. Kwa hivyo hapa katika Yohana 14:6, Yesu anafupisha maana tatu za maneno saba ya Mimi Ndimi.

Yesu ndiye njia, Mwokozi, na yeye ndiye ukweli, mfunuaji wa Mungu, ambaye hajawahi kufunuliwa hivi katika tabia, maneno, na kazi za Yesu, na yeye ndiye mtoaji wa uzima wa milele. Ishara. Tukipanga ishara, tukizipanga katika sura za injili ya Yohana, tunapata saba, tunapata ishara saba.

Kwa njia, Yohana anataka tuhesabu kwa sababu kwa ishara ya kwanza na ya pili, anasema, hii ilikuwa ya kwanza, kubadilisha maji kuwa divai, na kisha kuponywa kwa mwana wa mtukufu, anasema, hii ni ya pili. Haendelei kuhesabu, lakini si maoni yangu binafsi. Ni kawaida katika masomo ya Johannine.

Anataka tuendeleo kuhesabu. Tukifanya hivyo, tunapata alama saba katika Kitabu cha Ishara, ambapo ndipo jina lake linapopatikana. Ya saba iko katika sura ya 11.

Na hiyo ndiyo kubwa zaidi kati ya saba. Sio tu kwamba inamponya mtu aliyezaliwa kipofu katika sura ya tisa, lakini kama mtu mwenyewe anavyosema, hakuna mtu aliyewahi kusikia kuhusu mtu yeyote akimponya mtu aliyezaliwa kipofu. Na hujui mtu huyu anatoka wapi.

Anatoka kwa Mungu, enyi mashetani . Inachekesha sana. Kipofu asiye na elimu ambaye sasa anawalaumu viongozi wa Israeli, viongozi walioelimika, na kuwafundisha ABC za dini ya kibiblia.

Vyovyote vile, Yesu anainua hali. Na jambo gumu zaidi kuliko kuponya macho ya kipofu ni kumfufua mtu aliyekufa. Na hivyo ndivyo anavyofanya katika sura ya 11.

Hakuna ishara tena. Kitabu cha Utukufu hakina ishara hadi sura ya 20. Yesu atakapofufuliwa kutoka kwa wafu.

Je, hiyo ndiyo ishara kubwa zaidi? Wengine wanafikiri hivyo. Mimi nafikiri hivyo. Kwa sababu ya utabiri wa Yesu katika sura ya pili, nitaliharibu hekalu hili katika siku tatu, nitalisimamisha.

Katika ombi la ishara, hilo lilikuwa jibu lake. Andiko hilo linatuambia hata kwamba Yohana alitupa moja ya maoni yake ya uhariri. Alikuwa akimaanisha hekalu la mwili wake.

Na baada ya kufufuka kwake, wanafunzi wake waliamini neno lake na maandiko, kwa kushangaza, wakiweka maneno ya Yesu sawa na Agano la Kale. Na kisha, katika sura ya 21, kukamatwa kwa samaki kwa muujiza kungekuwa ishara nzuri. Lakini ishara saba ziko katika kitabu cha ishara. Ya saba, ufufuo wa Lazaro, inaelekeza kwenye ufufuo wa Yesu, ambao ni kiini cha ishara au ishara kubwa kuliko zote, ambayo zote hatimaye zinaelekeza. Ishara ni neno la Yohana kwa miujiza ya Yesu, iliyoandikwa kwa hiari katika sura ya 20.

Katika kauli ya kusudi, Yohana anasema Yesu alifanya ishara nyingine nyingi mbele ya wanafunzi wake, ambazo hazikuandikwa katika kitabu hiki. Lakini hizi zimeandikwa ili mpate kumwamini Kristo, kama Kristo Masihi na Mwana wa Mungu, na kwa kuamini, mpate uzima kwa jina lake. Yohana alikuwa mteule; Yesu alifanya ishara nyingine nyingi; alichagua saba, au labda nane, au labda tisa, hakika nane, angalau na labda tisa, ikiwa ufufuo wa Yesu utahesabiwa kama ishara ya kuonyesha utambulisho wa Kristo, na kuamsha imani, imani inayookoa ndani yake.

Lakini neno la Yesu kuhusu ishara zake si ishara. Linafanya kazi, kwa hivyo. Anaendelea, anazungumzia kazi ambazo Baba alinipa nizifanye.

Yohana 17. Baba mtukuze mwanao ili mwanao naye akutukuze. Nimemaliza kazi uliyonipa niifanye.

Cha kushangaza, sala kuu ya kuhani mkuu katika sura ya 17. Ingawa ilikuwa kabla ya Yesu kwenda msalabani, katika jicho la akili yake, alikuwa tayari ameenda msalabani. Na kama mstari wa 24 wa sura ya 17 unavyoonyesha, katika jicho la akili yake, ameazimia sana kwenda msalabani kiasi kwamba ni kama amefufuka na anarudi kwa Baba .

17:24. Baba, nataka wale ulionipa wawe pale nilipo, wauone utukufu wangu, utukufu ulionipa kabla ya kuumbwa kwa ulimwengu kwa sababu ulinipenda.

Misemo ya wakati. Kwa njia, wakati unasema kwamba madai yetu katika baadhi ya tofauti hizi katika Yohana si kwamba ni tofauti kabisa. Baadhi ya hizi zinaonekana katika injili zingine, kwa mfano.

Lakini ni kuenea kwao na umuhimu wao katika injili ya nne ndio unaowafanya wawe misemo tofauti ya wakati, au wakati Yesu anaposema mambo kama wakati wangu haujafika bado, au Wayahudi walitaka kumkamata, lakini hawakufanya hivyo kwa sababu wakati wake ulikuwa bado haujafika, kuonyesha ulinzi wa Mungu wa baba. Kisha, mwishoni mwa sura ya 12, mwanzoni mwa 13, inasema kwamba wakati wake umefika. Ni wakati uliowekwa kwake kufanya kazi yake au kazi zake.

Matendo yake ni maneno anayotoka kinywani mwake na matendo anayofanya. Matendo yake yanahusu hasa kifo chake na ufufuo wake. Misemo ya wakati ni mikubwa kuliko hiyo kwa sababu kwa kweli inaenda hadi mwisho. Kama ilivyo katika sura ya tano, wakati unakuja, saa inakuja, na saa na wakati vinaweza kubadilishwa kwa kiasi fulani.

Saa inakuja ambapo wafu watasikia sauti ya Mwana wa Adamu, na wale waliomo makaburini mwao watatoka. Yohana wa tano, karibu 28 na 29. Huo ni utabiri, utabiri, bila shaka, kama ufufuo wa wafu kwa sauti ya Yesu, Bwana Yesu.

Ni Yohana 5:28 na 29. Misemo ya wakati hutoa mpangilio wa kihistoria kwa injili ya Yohana. Ni muhimu sana kwa njia hiyo, pamoja na sikukuu.

Wanaashiria wakati. Wanaelekeza kwenye hadithi ya kibiblia. Hilo ni muhimu kwa sababu Yohana ni kuwepo kwa maana kwamba tunamwambia mtu, mtafutaji, asome injili ya Yohana.

Ni kana kwamba Yesu anazungumza nawe ipasavyo. Hiyo ni kwa sababu anazungumza nawe ipasavyo. Na hivyo Bultmann angeweza kusisitiza sifa hiyo.

Kuna ule ule wa kuwepo, mawasiliano ya moja kwa moja kati ya Yesu na mdhambi, msomaji, ambayo yamewaongoza watu wengi kwa Kristo kwa sababu wanakubaliana na polisi wa hekalu katika sura ya saba, waliokwenda kumkamata Yesu na kurudi mikono mitupu. Na una shida gani? Mafarisayo wanataka kujua. Shida yako ni nini? Yuko wapi? Wakasema, hakuna mtu aliyewahi kusema kama mtu huyu alivyosema.

Ninawacheka Mafarisayo na waandishi. Kipofu anaweza kuona vizuri zaidi kuliko wao, kipofu wa zamani. Polisi wa hekalu, ambao si wasomi hata kidogo, wanaweza kusikia vizuri zaidi kuliko viongozi, lakini viongozi ni vipofu na viziwi kwa madai ya Kristo.

Majibu kwa Yesu ndiyo tunayotaka kuyashughulikia. Majibu mawili makubwa kwa Yesu, na kama mada zingine nyingi, si kila mtu, bali mada nyingi sana, yanaletwa katika utangulizi. Alikuwa kwake; walio wake hawakumpokea.

Wote waliompokea, aliwapa haki ya kufanyika watoto wa Mungu, hata wale walioamini jina lake—majibu mawili tayari katika utangulizi. La kwanza ni hasi, na la pili ni chanya.

Je, hilo ni muhimu? Ndiyo, ni muhimu. Linaelezea injili ya Yohana kwa sababu kuanzia utangulizi hadi mwisho wa sura ya 12, Kitabu cha Ishara kimeshindwa kwa kiasi kikubwa. Ingawa Yesu alikuwa amefanya ishara nyingi mbele yao, bado hawakumwamini, 12:37.

Hilo ni jambo baya sana, baya kabisa. Hilo ndilo mstari sahihi, 1237. Na bila shaka, hivyo hilo linaonyesha kwa ufupi, bila shaka, baadhi ya watu waliamini, lakini kwa ujumla, maneno na matendo ya Yesu yalikutana na kutoamini kwa Wayahudi.

Yohana 20:30, na 31, kama ilivyoonyeshwa katika Tomaso, ambaye aliamini alipoona, hatufikirii alihitaji kugusa. Yesu alisema mguso. Aliamini Yesu alimtangaza kuwa amebarikiwa kwa kuamini na akawatangaza kuwa heri zaidi wale wanaoamini bila kuona. Kisha, kauli ya kusudi tena inasema kwamba ishara zimeandikwa ili watu waweze kuamini kwamba Yesu ni Masihi, Mwana wa Mungu, na kwamba kwa kuamini, waweze kuwa na uzima kwa jina lake.

Kwa hivyo, majibu kwa Yesu yaliyoainishwa tayari katika utangulizi yalielezea kitabu hicho kwa njia ya majibu kwa Mwana wa Mungu. 12:37 inafupisha majibu mengi kwa jumbe na miujiza ya Yesu katika Kitabu cha Ishara, na hiyo ni dole gumba chini. 20, 30, na 31 inafupisha majibu ya kuamini ya wanafunzi 11 katika sura ya 13 katika mstari wa 1. Yesu anawaleta wanafunzi katika chumba cha juu na kufunga mlango wa ulimwengu.

Hadhira ya Kitabu cha Ishara ni ulimwengu, hasa ulimwengu wa Kiyahudi. Hadhira ya Kitabu cha Utukufu ni wanafunzi—mashahidi wa Yesu.

Mashahidi wa Yesu wanatambulishwa katika utangulizi, hasa kwa Yohana Mbatizaji. Hivi ndivyo hasa alivyotambulishwa. Yeye si Kristo.

Yeye ni kielelezo kwa Kristo. Yeye ni shahidi. Alitumwa kutoka kwa Mungu kushuhudia nuru.

Yeye si nuru, lakini ametumwa kushuhudia nuru ili wote wapate kuamini nuru kupitia yeye. Mashahidi wa Yesu wako katika injili yote ya Yohana, msomi mkuu wa injili wa Kirumi Katoliki, Raymond Brown, na ufafanuzi wake mkuu wa Biblia ulinifundisha hili. Yohana anapunguza muda halisi, maandishi halisi ambapo Yesu anasimama mbele ya Pilato na Herode katika majaribu kuelekea mwisho wa maisha yake.

Anaijumuisha, wakati mwingine kwa kejeli ambayo karibu ni ya kuchekesha, ambayo tutaangalia baadaye. Lakini anaijumuisha, lakini anaipunguza, anaifupisha. Badala yake, anaonyesha kwamba Yesu alikuwa akijaribiwa maisha yake yote.

Na viongozi wa Kiyahudi wanamkataa. Wanamhukumu. Hiyo ndiyo hukumu yao.

Lakini Mungu hutoa uamuzi mwingine, na anafanya hivyo kupitia labda saba. Je, nambari hiyo inajirudia? Ndiyo. Labda saba, lakini naelewa hilo kwa kuwa na kategoria nyingine, kwa hivyo labda ni kosa.

Lakini mashahidi wengi, angalau saba. Na hili linapatikana katika vifungu viwili vikuu katika Yohana, mashahidi wa Kristo. Kikubwa kiko katika sura ya tano.

Agano la Kale, Baba, miujiza ya Yesu, na Yohana Mbatizaji vyote vinamshuhudia Mwana wa Mungu. Hakuna upungufu wa ushahidi. Hilo ndilo hasa Yohana analoonyesha.

Yesu yuko kwenye majaribu maisha yake yote. Ndiyo, kuna majaribu mwishoni, na Yohana anayo. Lakini yuko kwenye majaribu wakati wote.

Na Baba hata anashuhudia kutoka mbinguni. Baba, litukuze jina lako, sura ya 12. Baba, Mungu huzungumza kutoka mbinguni.

Nimeitukuza, nami nitaitukuza tena. Na watu wote wanasema, haleluya, tumesikia sauti ya... Hapana, hawaisikii. Wanasema nadhani ilinguruma, au nadhani malaika alizungumza.

Kwa maneno mengine, Yohana anafanya kejeli na hata kejeli. Kama Bwana mwema angezungumza kutoka mbinguni, watu hawa hawangeelewa. Uwasilishaji mkuu wa dhambi wa Yohana ni kama kutoamini, na hapo ndipo.

Mungu huzungumza kutoka mbinguni, akilitukuza jina lake mwenyewe katika Mwanawe, na wasikilizaji hawalisikii. Hawalielewi. Wanatumia lugha ya kifupi.

Hawana masikio ya kusikia. Inaakisi Isaya 6. Sura ya nane pia ina mashahidi muhimu kwa Yesu na picha za kutosha za Mwana wa Mungu.

Yohana anachora picha nyingi za Yesu. Yeye ndiye mfunuaji wa Mungu. Yeye ndiye mtoaji wa uzima.

Yeye ndiye Masihi, Kristo. Yeye ni Mwana wa Adamu. Yeye ni Mwana wa Mungu na mengineyo.

Yohana pia anachora picha za kazi ya kuokoa ya Yesu. Je, ni fundisho la upatanisho? Ni kubwa zaidi kuliko hilo. Ni kazi yake ya kuokoa.

Ndiyo, kutajwa kwa kwanza kupo katika sura ya kwanza. Yeye ni Mwana-Kondoo wa Mungu, kama Yohana Mbatizaji alivyosema, anayeondoa dhambi za ulimwengu, mada ya kafara ya kikuhani iliyoendelezwa katika sala ya kikuhani mkuu. Ninajitakasa ili wao, wanafunzi na waumini wengine, wapate kutakaswa, lakini kazi yake ya kuokoa inamjumuisha kama punje ya ngano inayoanguka ardhini na kufa na kutoa mavuno mengi, na yeye ndiye mshindi anayemshinda ibilisi na ulimwengu kwa niaba ya watu wake.

Yeye ndiye mtoaji wa uzima, kama tulivyosema. Hiyo ni sehemu ya kazi yake ya kuokoa, ufufuo wake huokoa. Kwa kweli, sura ya 10 inasema, Nimeutoa uhai wangu, nauchukua tena.

Baba amenipa ruhusa ya kutoa uhai wangu na kuuchukua tena. Roho Mtakatifu anaonekana katika injili ya nne. Kimsingi, anaonekana kama baada ya Pentekoste, lakini si kabisa.

Anaonekana mapema zaidi ya hapo, lakini mara nyingi tuna fundisho la utatu katika injili ya nne, nami nasema hivi. Naam, hapa tuna Baba na Mwana wakionyeshwa

kama Mungu. Hatuna Roho Mtakatifu akionyeshwa kama Mungu hapa, lakini theolojia ya Kikristo inasema, kulingana na injili nzima ya Yohana na kile tunachojua kutoka kwa Agano Jipya lote, kwamba Roho pia ni Mungu.

Kwa hivyo, tuna fundisho la utatu, utatu unaodhaniwa au kuonyeshwa, kitu kama hicho, kwa sababu kimsingi Yohana anazungumza katika hotuba za kuaga, 14, 15, 16, kuhusu Roho kama Roho wa kweli na Roho wa uzima. Zote mbili zinaonekana kama huduma za baadaye za Roho Mtakatifu, na labda jambo muhimu zaidi kusema kuhusu Roho ni kwamba anachukua nafasi ya Yesu. Yeye ni ubinafsi wa Yesu, na huduma nyingi za Yesu, zinazohukumu ulimwengu kuhusu dhambi, zinazomfunua Baba, zinazomtukuza Baba, zinazotoa uzima, zinachukuliwa na Roho wa kweli, na pia ni Roho wa uzima.

Lebo hizo zinatoka katika kitabu cha ajabu cha Sinclair Ferguson kuhusu Roho Mtakatifu. Kitabu hicho kinaitwa Roho Mtakatifu, Vidokezo vya Theolojia ya Kikristo katika Varsity Press. Theolojia ya John pia inajumuisha kanisa.

Yeye hatumii kanisa. Ni Mathayo pekee anayetumia neno hilo la injili katika sura ya 16 na 18 ya injili yake, lakini Yohana ana wazo la kanisa bila neno kanisa. Tunahitaji kufahamu dhana potofu ya neno.

Inafanya kazi kwa njia mbili. Njia moja ni kusema lazima uwe na neno au maneno maalum ili kuwasilisha wazo. Katika hali hii, lazima uwe na neno kanisa au makanisa, na hilo si sahihi, ni makosa tu.

Yohana hasemi kamwe kanisa, lakini kanisa limeundwa na kondoo. Limeundwa na wale wanaoishi ndani ya mzabibu. Ni watu wa Mungu ambao Baba alimpa Mwana, na mengi zaidi, ambayo tutayachunguza, mada ambayo haichunguzwi sana lakini ambayo ni muhimu.

Wokovu uko kila mahali, na kwa hivyo tuna mada sita zilizojikita kwake. Upendo wa Mungu, chanzo, msingi, chanzo cha wokovu, ukitaka, uchaguzi, Mungu anachagua watu kwa ajili ya wokovu. Hapa tena, tunaepuka dhana potofu ya neno.

Yohana hatumii neno uchaguzi, kuchaguliwa tangu mwanzo, au kuchaguliwa tangu mwanzo, lakini kwa picha tatu, anatoa dhana ya uchaguzi. Baba huwapa watu Mwana. Mwana ndiye mwandishi wa uchaguzi katika sura ya 15.

Sidhani kama nilifika kwenye ile ya tatu hapo awali, niliacha. Katika picha ya tatu ya uchaguzi, Baba anawapa watu Mwana. Mara nne katika Yohana 17, wazo hilo linatokea.

Inaamua sala ya ukuhani mkuu. Ni ya ajabu. Yesu ndiye mwandishi wa uchaguzi katika Yohana 15, 16, na 19 pekee.

Picha ya tatu ni utambulisho wa awali au uliotangulia wa watu wa Mungu. Katika Yohana 10, Yesu anasema, Nawajua kondoo wangu, nawapa uzima wa milele, wala hawataangamia kamwe. Mistari michache kabla, anasema, labda karibu na mstari wa 26, baada ya hapo, ni kwa mamlaka gani mnafanya ishara hizi? Fanya ishara nyingine, Yesu anasema.

Nimefanya mengi ambayo hamsadiki. Hamsadiki kwa sababu ninyi si kondoo wangu. Kondoo wangu husikia sauti yangu, nao hunifuata, nami huwapa uzima wa milele.

Sasa, subiri kidogo. Je, hilo lilisema ninyi si kondoo wangu kwa sababu hamwamini? Hapana. Je, hilo si kweli? Ndiyo.

Kwa kweli, hilo ni jambo la kawaida zaidi katika injili ya Yohana, si maneno yenyewe, bali dhana yenyewe. Kutoamini humfanya mtu asistahili kupata uzima wa milele. Kwa hivyo, hakika, ninyi si kondoo wangu kwa sababu hamwamini kuwa ni kweli.

Hilo silo Yesu analosema hapa. Anasema hamsamini kwa sababu ninyi si kondoo wangu. Kondoo, nami nitawaita mbuzi, wana utambulisho wa awali, unaojulikana na Mungu pekee.

Wanafunzi hawajui ni nani aliyechaguliwa na ni nani asiyechaguliwa, lakini Mungu anajua. Na hii ni picha ya tatu ya kuchaguliwa katika injili ya Yohana. Kondoo wangu wametajwa kwa njia hiyo.

Kuna utambulisho wa awali kwa watu wa Mungu kabla hawajaamini. Kondoo wangu husikia sauti yangu. Inamaanisha wanamwamini Yesu, nao wananifuata.

Inamaanisha wanaingia katika maisha ya ufuasi. Ninawapa uzima wa milele, nao hawataangamia kamwe. Uchaguzi ni mada muhimu ya injili ya nne, kama DA Carson anavyoonyesha katika kitabu chake kikubwa, Utawala wa Kimungu na Wajibu wa Kibinadamu, Mitazamo ya Kibiblia na Mvutano.

Katika kitabu chake maarufu zaidi, pia anaonyesha kauli za kibiblia za How Long, Ee Bwana, kuhusu mateso na uovu. Hilo si kichwa kidogo sahihi, lakini ni karibu. Uzima wa milele hutokea mara nyingi sana katika injili ya nne.

Kama wasomi wengi walivyosema, ikiwa ufalme wa Mungu ndio neno linalosikika katika injili tatu za kwanza, uzima, uzima wa milele, ndio neno katika injili ya nne. Kama tutakavyoona tunapoangalia msamiati wa Yohana, ufalme wa Mungu hauko, lakini ni mdogo sana. Uzima wa milele uko kila mahali.

Neno langu, ni mara 34 au 35 linapotokea katika injili ya Yohana, jumla ya chini ya mara 20 katika injili zingine, daima katika Yohana wa uzima wa milele. Ni zawadi ya

Mungu, enzi kuu ya kimungu. Ni kile mtu anachopokea kwa kumwamini Yesu, jukumu la kibinadamu.

Imekwisha kuwako, na bado haijawako. Imekwisha kuwako, na huu ndio uzima wa milele, Yohana 17:3, wapate kukujua wewe, Mungu wa pekee wa kweli, na Yesu Kristo uliyemtuma. Kuwajua Baba na Mwana sasa ndio uzima wa milele.

Sura ya 5, yeyote anayesikia sauti yangu na kumwamini yeye aliyenituma amepita kutoka mautini na kuingia uzimani. Sasa, mistari michache baadaye katika Yohana 5, 28, 29, ni kipimo ambacho hakijafika cha uzima wa milele. Sauti ya Mwana wa Adamu, wale walio makaburini mwao watatoka, wakiwemo wale waliotenda mema, nao watatoka kwenye ufufuo wa uzima wa milele.

Wokovu pia unazungumzia kuhusu kuvuta, angalau mara mbili ninayoweza kufikiria. Yohana anasema Baba huwavuta watu kwa Mwana. Inamaanisha kwamba anatumia lugha ya Paulo kwa upendo na kuwaita katika wakati na nafasi ili waweze kumwamini Mwana wa Mungu.

Kuchora. Sura ya 12, Yesu anasema anawavuta watu wote kwake. Katika muktadha huu, si Wayahudi pekee bali Wagiriki waliomba kuzungumza naye.

Anaonekana kuwapuuza, lakini anawajumuisha katika msemu huu mkuu. Ufufuo wa wafu unafundishwa katika injili ya nne, ambapo Yesu anasema mara nyingi, Nitawafufua watu ambao Baba alinipa, watu wanaokuja kwangu, hiyo ina maana kwamba waniamini, watu ambao Baba anawavuta kwangu, nami nitawafufua siku ya mwisho. Anarudia katika sura ya sita, kwa mfano.

Kwa hivyo, wokovu hufikia kilele katika ufufuo wa uzima wa milele kwa watu wa Mungu, kwa wale wanaomwamini Yesu. Wokovu pia unahusisha kazi ya Mungu ya kuwalinda, kuwalinda watu wake. Haya ndiyo mapenzi ya Baba, sura ya sita, kwamba nisimpoteze hata mmoja ambaye amenipa, bali nimfufue siku ya mwisho.

Kila mtu aniaminiye mimi, ajaye kwangu, sitamtupa nje. Yesu huwalinda kondoo. Anawalinda watu wake.

Kwa kweli, sura ya 10 inaonyesha ni kazi ya Baba na Mwana kwa umoja. Ninawapa uzima wa milele, Yohana 10:26, nao hawataangamia kamwe. Baba aliyenipa hao ni mkuu zaidi.

Samahani. Unapoanza kupotosha maandishi, unaenda kwenye maandishi—kanuni nambari nne.

Kanuni tatu za kwanza ni zipi? Sijui. Kondoo wangu wananisikia, nawajua, wananifuata, nawapa uzima wa milele, hawataangamia kamwe. Wala hakuna mtu atakayewapokonya mkononi mwangu.

Ni picha ya vurugu, inayowatoa watu mbali na Yesu, au labda ya kondoo kutoka mikononi mwa mchungaji mwenye nguvu. Wazo ni kwamba akitumia neno lenye nguvu zaidi, kunyakua, linajumuisha maneno madogo. Kwa hivyo, anatafuta upinzani wa kiwango cha juu zaidi.

Sio hivyo tu, Yesu hachungi kondoo wake tu, bali Baba yangu aliyenipa hao ni mkuu kuliko wote. Kuna utii wa kiuchumi wa Mwana kwa Baba Mwana anapokuja ulimwenguni. Sio utii wa kiontolojia ili kumfanya Mwana awe mdogo kuliko Mungu, lakini yeye ni mdogo kuliko Baba kiutendaji kwa kuwa Mungu, Mwana, anakuwa mwanadamu na anajinyenyekeza kwa hiari kwa Baba kwa ajili ya kazi ya wokovu wa watu wa Mungu.

Baba yangu , aliyenipa hao, ni mkuu kuliko wote. Hakuna awezaye kuwapokonya kutoka mkononi mwa Baba. Mimi na Baba ni kitu kimoja katika muktadha si kauli kuhusu ontolojia ya kifalsafa.

Sisi ni mmoja katika utu wetu, lakini ni kauli kuhusu uungu wa Baba na Mwana kwa sababu mimi huwapa uzima wa milele. Hawataangamia kamwe. Mimi huwalinda, Baba huwalinda, mimi na Baba tu mmoja katika kazi yetu ya kimungu ya kuwalinda kondoo. Yesu hufanya kazi hiyo ambayo Mungu pekee ndiye anayeifanya.

Uhifadhi ni sehemu moja ya wokovu, ambayo kwa kawaida huitwa uvumilivu wa watakatifu. Inafanywa na Baba na Mwana katika injili ya nne. Sifikirii mara moja kuhusu kesi ambapo inafanywa na Roho katika Paulo; naweza kufikiria kesi katika injili ya nne.

Siwezi kufikiria moja, lakini kama ningeelekea kwenye theolojia ya kimfumo, ningesema kwamba kwa kuwa Mungu ni utatu, yeye ni watatu katika mmoja, na kazi zake zote hazigawanyiki. Hatuwachanganyi watu, lakini kazi za Mungu ni moja. Ni Baba, Mwana, na Roho ambao hutufanya tuokolewe, ingawa siwezi kuonyesha andiko lolote katika injili ya nne tayari na bado.

Sambamba na sehemu nyingine ya Agano Jipya, Yohana anaonyesha kwamba sifa kuu za mambo ya mwisho zimetimizwa katika Yesu na kwamba bado hazijatimizwa kwa wakati mmoja. Tunaona hilo pamoja na maneno ya wakati, na wakati wake ulikuwa umefika, mwisho wa 12. Yesu, akijua kwamba wakati umefika wa kuondoka ulimwenguni na kurudi kwa Baba, anawapenda walio wake hadi mwisho, Yohana 13:1. Hiyo tayari, na bado wakati wa ufufuo wa wafu, Yohana 5:28-29, bado haujafika.

Bado ni wakati ujao. Uzima wa milele katika Yohana kimsingi tayari. Kimsingi ni utekelezaji wa jambo.

Ni milki ya sasa ya waumini. Lakini pia ni ya wakati ujao. Namaanisha, ndiyo, pia ni ya wakati ujao.

Ah, Yohana 12. Kwa hivyo, kimsingi, uzima wa milele sasa uko katika injili ya nne. Hapa kuna sehemu moja. Labda kuna zaidi ya moja, lakini hapa kuna moja linalokuja akilini.

Yohana 12:25. Yeye aipendaye nafsi yake ataipoteza; Yeye aichukiaye nafsi yake katika ulimwengu huu ataiweka hata uzima wa milele, ambao unalinganishwa na uzima wa ulimwengu huu. Inamaanisha uzima katika ulimwengu ujao.

Yeyote anayechukia maisha yake, kinachoitwa kulinganisha kwa mashariki, ikilinganishwa na upendo kwa Mungu, upendo wetu kwa kitu kingine chochote, ni chuki. Haimaanishi kuchukia maisha yako kihalisi. Yeyote anayechukia maisha yake katika ulimwengu huu atayaweka kwa uzima wa milele.

Maelezo kuhusu Yohana yanaonyesha kwamba hilo ni marejeleo ya wakati ujao kuhusu uzima wa milele. Na hivyo, ni kwa mada zingine pia. Tayari zipo, na bado hazijafika.

Tayari, kuna ufufuo wa wafu, Yohana 5, ufufuo wa kiroho. Yeyote anayesikia neno langu na kumwamini yeye aliyenituma, ndivyo Yesu alivyo mfunuaji wa Baba, amepita kutoka mautini hadi uzimani. Amefufuliwa kiroho.

Lakini Yohana 5.28.29, ni kwa sauti ya Mwana wa Adamu tu katika siku zijazo ndipo wafu watatoka makaburini mwao. Hii inatosha kwa hotuba yetu ya kwanza. Tumekuwa na muhtasari wa theolojia ya Yohana.

Tutachukua mtindo wake katika hotuba yetu ijayo.

Huyu ni Dkt. Robert A. Peterson katika mafundisho yake kuhusu Theolojia ya Johannine. Hii ni kipindi cha 1, Muhtasari wa Theolojia ya Johannine.